



— APARE IN FIECARE LUNĂ DE DOUË-ORI —

Abonamentul : 6 coroane (8 franci)

— Redacția : str. Lemnelor 39.

— Administrația : str. Lemnelor 44.

❖❖ Poesii inedite ❖❖

*Dintre sute de catarge,
Care lasă malurile,
Câte oare le vor sparge
Vinturile, valurile!*

*Dintre pasări călătoare
Ce străbat pământurile,
Câte-o să le nece oare
Valurile, vinturile!*

*De-'i gonî fie norocul,
Fie idealurile,
Te urmează în tot locul
Vinturile, valurile.*

*Ne-nțeles rămâne gândul
Ce-ți străbate cânturile...
Sboară vecinic, împingându-l
Valurile, vinturile,*

La un nou născut.

(Arab.)

*Plângend tu ai venit pe acest pământ.
Amici, ce te-șteptau, te-au salutat zîbind:
Dar să trăești astfel, încât când te vei stinge
Să părăsești zîbind, amicii ce te-or plînge.*

M. Eminescu.

➔ IN ZORI. ➔

*Sub un mal legată plută
Se mai mișc' abia. Duios
Geme apa 'n veci sbătută,
Ca prin vis, sub iaz la moară.
Luna tot mai jos scoboară.
Tot mai jos, mai jos.*

*A apus! Și dintr'odată
Nu mai cezi nici deal, nici drum.
Totu 'n zarea întunecată
Și-a pierdut și loc și nume,
Poate nici n'a fost pe lume
Noapte ca acum.*

*Par că-i mort de reacuri satul,
Și trudit de-atâta cînt
Doarme-adînc întunecatul
Codru 'n vai, iar la răstoace
Plopi-au încetat să-și joace
Frunzele de-argint.*

*Dar din aripi bat cocoșii,
Rescolind vesduhul mult.
Albe 'ntăiu și tot mai roșii
Zorile-și întind lucoarea —
Din zăvoiu priveghitoare
Iarăși a 'nceput!*

(Sămănăt)

G. Coșbuc.

Din ale lumii valuri...

(Novelă)

Mărioarei...

„Totul e vremelnic în lume nepoate. Precum se nasc din valul mării valuri, așa din durere se nasc dureri — numai cât acestea sunt mai mari!“ Așa îmi zise odată un cucernic călugăr vorbind despre viața lui și ștergându-și mereu ochii plini de lacrimi.

„Și dacă vrei să știi toată viața mea, ascultă, căci ești tînăr, multe vei avea să înfrunți, cu multe valuri vei avea să te lupți, trăind în lume. Tu te duci departe și D-zeu știe mai afla-mă-vei când te vei întoarce, căci vezi bine, cât sunt de slăbit de chinul purtat în suflet și... și sunt bătrân!“

Eu l-am privit rugător cu un fel de compătimire, și el netezindu-și barba albă continuă:

— „Era iarnă târzie, când într'o zi l-am întâlnit pe stradă. Un tînăr cam de vr'o 28 de ani, înalt, blond, uscățiv, spilcuit... un tînăr de societate. Il cunoșteam numai din văzute.

Când trecu pe lângă mine, își luă un aer triumfător, mă privi cu coada ochiului, și cu un zimbet disprețuitor pe buze trecu mai departe, numărându-și cu degetele firele de musteață. Eu nu știu ce am făcut în clipele acelea. Atâta însă mi-aduc aminte, că sângele mi s'a suit în obraz, că era să cad, dar mi-am dat samă că sunt pe stradă și m'am recules. Apoi mi-am întors capul. l-am mai privit odată și am plecat buimăcit și clatinându-mă pe picioare.

Ajuns acasă, abia mă mai țineau picioarele de

oboseală, simțiam o slăbiciune în tot trupul. Mîntea și gândirea îmi erau obosite și trudite. Sdrobit cum eram, m'am lăsat pe o canapea și am închis ochii, căci mă dureau nespuse...

Noian de gânduri îmi treceau prin minte, și făceau să-mi fearbă și clocotească capul. „De ce mi-aris în față?!“ atât de disprețuitor? mă întrebam eu, „de ce, de ce, că el nu mă cunoștea decât doar din auzite!“ De ce m'a privit atât de triumfător, că eu... nu i-am făcut nimic?“ Aceste reflexii mă dureau nespuse. Cercam să mă lămuresc și nu puteam ori nu voiam, știind că în lămurire doarme cruda realitate, — prosa vieții — și de aceasta mă temeam.

Capul îmi ardea, mă făcui apoi palid, ca omul ce moare. Poate paliditatea aceasta era efectul sbuciumului sufletesc. A treia zi m'am trezit în pat, cu capul legat, la pept cu cataplasme reci. La capul meu stătea medicul — un bun prieten al meu de când eram în liceu, — iar la picioare servitoarea privind țintă la mine și numărându-mi poate în gândul ei respirațiile. De altceva nu-mi mai aduc aminte — adormisem din nou. Când m'am trezit nu știu, dar medicul era dus. la cap stătea mama, cu timbrul durerii în față, plîngea și se ruga. — cum numai mamele știu să se roage — și își ștergea adesea cu cornul năframei lacrimile, ce isvorau mereu. Când mă văzû treaz, se pleca puțin spre mine, și îmi șopti ceva. Eu m'am silit să-i răspund, dar nu i-am putut.

Trecura câteva săptămâni, când mă simțiam mai ușurat, mai deștept și mama — D-zu s'o ierte, — a șezut lângă mine și m'a întrebat încet: cum mă simțesc... și din ce cauza mi-a venit morbul.

Eu am dat din cap, și mi-am întors capul spre părete. În ziua următoare, medicul — banul meu prieten mă cercetă și când mă vezu deștept îmi întinse mâna și: „ai scăpat” îmi șopti apoi surizind. M'am silit să i răspund prin un suris, dar — pareă acum ved. — n'am putut nici să-mi mișc buzele. Pare că n'am ris de când sunt. Eu care deși eram pururea în luptă cu neccasul, totuși eram vial, căci eram obișnuit cu el, — și apoi dacă te dedai odată cu neccasul și



Joacă bine Niculae!

din el iese farmec. Mama din zi în zi era mai veselă, dar ofta adesea, de ce ofta nu știu, poate prin oftate se exhalează durerea trăită și purtată în suflet...

Se scuturau salcâmi, când mă făcui deplin sănătos. Într'o dimineață mă sculai de odată cu soarele. Me îmbrăcăi și mă preumblam încet prin odăe, eram senin la suflet — poate dormisem bine peste noapte...

În timpul cât am fost bolnav îmi sosiră o grămadă de epistole, dar prudența medicală opri pe mama să mi le dea să le cetese, până ce mă voiu întrema cum se cade — și în special una. — Întreb de scrisori, și mama mi le arată cu degetul: apoi se așază pe un scaun

în fața mea și me privia lung, cu o eufiositate proprie a femeilor, — cerea să-mi analizeze starea sufletească, expresiunea feței.

— „De ce a zis doctorul că una să nu i-o dau?” eugetul acesta o stăpâna mai mult. Cunoștea epistola aceea, și o însemnase bine, când o cetise medicul.

În fine am dat de epistola oprită. Trăsurile-mi erau cunoscute. Privirea-mi obosită și stinsă trecu repede peste șire, deodată însă mă făcui și mai palid decum mă lăsa e morbul. Din toată m'am ales cu o singură frasă: „Uită-mă, fii fericit, eu cred că voiți fi!” și subscrisă de ea, de Mărioara. — O lacrămă mi se strecură din ochi, o singură lacrămă, ultimul tribut și primos ce'l mai puteam aduce atunci, pe mormintul fericii mele, ce în taină cutezam să o visez. Poate nici lacrimi nu mai aveam!

Acum vei înțelege, de ce mă privise atât de triumfător tineral acela, vei înțelege cauza morbului meu.

Mama me privia, privia, dar nu zicea nimic.

Am pus la o parte epistolele, și rămăsei totuși liniștit, doar pentru mine era vechiu și cunoscut cuprinsul epistolei. Acum cred că înțelegi cauza, ce m'a adus unde sunt, valul, ce m'a împins, ca să fiu ce mă vezi. Cealaltă parte a vieții mele o știu. Nu peste mult apoi mama o plecat, cu nedumerirea în suflet pentru cauza morbului meu, care n'a aflat-o nici odată.

Însă totuși în acel val al nedumeririi vedeam eu că trăește și o rază de bucurie, de mângăiere, căci eram sănătos, scăpat. — — —

L.

D-l Dumitru, Vlădean, era proprietar de case în B. Om cu stare, ce e drept, dar ambițios și egoist din cale afară. — ca toți semidoctii. Femeia lui, Doamna Lia, era o femeie bună, modestă și cu o judecată sănătoasă. Cu bărbatul seu nu și mai batea capul, pentru că n'a putut-o scoate nici când la cale cu diusul. Și apoi, ea fusese o simplă fată de țeran, și din grația lui ajunsese „doamnă.” Dacă i reflecta ceva, ori îl contraria vre-odată, D-l Dumitru i făcea aspre reproșuri: — „Tu taci, ești femeie, și femeia să-și vadă de ale sale.”

La început, Doamna Lia simțea vorbele acestea și o dureau; dar cu timpul s'a dedat și a devenit nepăsătoare față de afacerile bărbatului seu.

O singură fată aveau, blândă și cu inimă bună, ea și mama ei. — și Doamna Lia în neccasul și amărăciunea ce i-o cauza D-l Dumitru, prin nepăsarea sa, — cu ea se mai mângăia. Și e foarte natural. Dacă bărbatul e nepăsător, sau trăește rău cu el femeia, — se alipește mai tare de băieți, — căci ei i sunt mângă-

ierea în zile grele. — Și Doamna Lia avea o singură fată.

Doamna Lia apoi, avea tot ce-i trebuie, dar ofta totuși adesea, și se cugeta la fecioria ei, la tineretea ei dela țară, unde, — deși era săracă, se simțea însă bine în simplitatea nevinovăției țărănești... Era doar îndestulată în sufletul său, și de alt ceva n'avea nevoie. Dar apoi iarăși își zicea: așa a fost să fie, și... ce-i scris...

* * *

El era un băiat de țeran. Absolvisese liceul și se înscrișese la conservatorul de muzică. Modest, nepretensiv, ambițios, — dar cu ambiții nobile, — și acestea totdeauna au caracterizat pe oamenii talentați.

Între colegi era cel mai abil în arta muzicală, și astfel fu recomandat de un prețin al său, familiei Vlădeanu, ca să dea instrucție din pian, Mărioarei, ficei Doamnei Lia. Nepretensiv, precum de regulă e cel bătut de greul vieții, — ușor se învoise. Sfițios, rezervat, cu o gravă seriozitate de artist el i spunea Mărioarei primele secrete ale artei, — ale muzicii; și își folosea toată forța, toată priceperea sa de măiestru numai ca familia să fie mulțumită.

Și... familia era mulțumită. Ba rămase surprinsă, când vre-o câteva luni, ficia lor putea infiripa unele cântări la pian. El... el i privia degetele-i subțiri și albe cam cu o teamă și sfițală proprie a începătorilor apăsă clapele pianului.

La început el era sfițios, dar s'a dat mai apoi, deveni mai îndrăzneț — se împretiniră. Ea se încerca la pian, el o privia dus... și cu cât o privia mai mult, i incolțea în pept iubirea. Ba mai mult! Când cânta el la pian, ea își rezima blondul-i cap de umărul lui, și asculta răpită de tremurătorul plâns al elapelor, purtată în lumi noue, în lumi de visuri, în lumi ce trăseseră numai în închipuirea tinerilor...

Familia, după cum spusese, era îndestulată, și în special Doamna Lia, căci D-l Dumitru nu-și bătea capul cu de acestea, cu „flecure“ cum le zicea el... Doamna Lia... îl iubia ca pe un copil al său și îl admira, fie că aceasta provenea din compătimire — considerându-i necasurile și lipsele cu cari avu să se lupte până ce fu în liceu, și pe cari el i le știa zăgrăvi în celea mai negre colori; fie că medita și făcea combinații cu privire la viitor. De vorbit i vorbea foarte des ficei sale de el.

Mărioara în primele săptămâni se simțea cam greu, -- îi era parcă groază de timpul instruirii, căci el de multe ori la vre-o greșală a ei suridea... și ea înroșea... înroșea. Dar cu timpul, după ce pătrunse tainele muzicii s'a dat, și ar fi dorit să aibă cât mai multe oare, -- ar fi voit ca pururea să fie la ei să-l vadă, și când trebuia să vină, și el întârzie, era neliniștită... îl dorea.

Era începutul!

Era toamnă târzie când într-o zi el își ceru concediu pentru o săptămână. Vroia să-și cerceteze părinții, cari erau departe într'un sat, — la țară. Familia se învoi, și când el se despărți de Doamna Lia. Mărioara îl petrecu până în poartă și apoi l'a întrebat încet și confuz:

-- Și când te întorci D-le Victor?!

— Nu cunva să rămâi prea mult, continuă ea cu un ton dulce, uimitor de dulce, — că apoi pianul.

El murmură ceva neînțeles, i strinse mâna, o salută zăpăcit și se depărtă...

În ziua următoare, Victor plecă într-o trăsură spre satul lui, și tot decursul călătoriei sale fu un lanț lung și nesfârșit de visuri și reflexii. — „Ce bună și ce blândă e ea. Cât de frumoasă. Ce contrast isbitor între peru-i auriu și ochișori-i negri... *O idoloaică!* Un chip, la care să te închini, și închinându-te să-l iubești și... și iubindu-l să nu mai mori nici odată!...“

Mărioara timp de o săptămână nu l'a așteptat, știa că e îndeșert, și apoi o săptămână ce-i?! — Dar a trecut o săptămână și el n'a venit, și au trecut și două și el nu venea, și trecură trei și el tot n'a mai venit, și cu cât trecea timpul, creștea dorul copilei așteptând. Părea că se usucă de dor și el tot nu mai venea. De câteori a privit pe drum în sus să vadă că nu vine și el nu venea...

Și de toate acestea ea nu și-ar fi putut da samă pentru ce le face, era doar tineră, — un boboc abia, un boboc udat de roua a lor 15 primăvări.

— „Mamă, oare de ce nu mai vine D-l Victor, ori s'o fi superat pe noi!“ întreba duios copila, și Doamna Lia i răspundea și ea, îngrijată: „Nu știu nici eu draga mamă!“

D-l Dumitru nici că-și bătea capul. Asculta nepăsător vorbele lor, și apoi cu un aer de proprietar de case le reflecta scurt: „Va veni el de va vrea; dacă nu, mai sunt ea el!“ — Și nici mama, nici ficia nu mai ziceau nimica.

Se închiase o lună când se reîntoarse Victor... El sărută mâna Doamnei Lia, i strinse mâna Mărioarei, și după ce-și ceru scusele pentru întârziere din cauza unor afaceri familiare neprevăzute — Mărioara veselă îl luă de mână și-l trase după sine în odaia de alături unde era pianul. Doamna Lia, rămase singură cu un suris de mulțămire pe buze. Simțea în sufletul său o îndestulare, o liniște, caracteristică a inimilor generoase, simțitoare și bune.

Victor șeză la pian, și începă a cânta o arie tristă. Ea, ca de regulă își rezimă capul de umărul lui, și asculta dusă și fascinată încât abia mai resufla...

Și când întrun târziu el privind-o, o ruga să

zică ceva din cele învățate să vadă nu cumva a uitat, în absența lui, ea îl privi lung, cu o privire rugătoare — îl privi drept în ochi, — și el se zăpăcise.

— „Spune-mi D-le Victor,“ îi zise ea cu un glas încet și tremurat „în timpul cât ai fost dus cugetatute-ai vr'odată la mine?!“ —

Era atâta duiosie și hotărîre în glasul domol al ei, încât Victor se încurcase, și nu știa ce să îi răspundă. El îi apucă mâna tremurând de emoțiune și nu-i putu răspunde câteva momente.

— „Va să zică nu te-ai cugetat niciodată!“ continua ea cu un glas plângător...

— „Nu!“ îi răspunse el reculegându-se, dar hotărît, încât aproape era să și-o creadă și el. Altcum nu putea face, ambițiunea lui nu-l lăsa să se tradeze. O iubea, dar iubirea nu era în stare să-i sdrobească ambițiunea.

— „Și de ce D-le Victor, de ce?!“ —

— „Pentru-că imprejurările au fost așa, necasurile, durerea nu m'au lăsat să mă cuget. Pentru ce ași și începe un vis pe care eu cred că e imposibil să-l sfârșesc așa pe cum ași dori. Ar fi o nebunie!“

— Prea e mare distanța, e o cale nespūsă de lungă între d-ta și între mine. D-ta o copilă fericită, eu... eu biet nenorocit. Dacă ai fi fost și d-ta o nenorocită ca mine, ori și mai nenorocită, și te-aș fi întâlnit în calea vieții mele, — atunci ași fi legat nenorocirea mea de a D-tale; — dar așa... nu voi încerca niciodată, nu entez...“ — Totul eu ce mă simt dator e o vie recunoștință față de părinții D-tale, pentru bunăvoința ce-oarată față de mine!...“

Mărioara în tot timpul cât vorbise Victor, nu zise

nimic, așulta cu ochii în pământ înflorită de... și mușcându-și buzele subțiri trandafrii.

Părea că nu mai îndrăznește nici a-și ridica ochii spre el... ochii ce începeau a-i juca în lacrimi.

Apoi o rugă din nou să cânte la pian. Mărioara se așeză liniștită la pian ca și când nu s'ar fi întâmplat nimica și cântă o arie tristă cu tot focul inimei, vrea poate că toată durerea să și-o verse pria aceea, și poate că aceea melodie dureroasă încadra mai bine echoul durerei sale...

— Victor stătea rezimat de pian, dus pe gânduri, și privia... privia. Ii părea rău de cele zise; dar altcum nu putea face. De ce ar fi și făcut altcum?! — După ce Mărioara sfârși el se duse acasă. Ea remasă singură se puse pe divan, și cugetându-se la cele petrecute, își aduse aminte de cuvintele lui și se înfioră, și începu a plânge un plâns înăbușit și încet dar bogat în lacrimi și din lacrimi părea că se înalță un glas de rugăciune: „Doamne, fă să mă îndrăgească el!“ — Erau primele lacrimi ale iubirei, lacrimi rupte din suflet, adevăratele lacrimi sincere și nefătărite. O voi cari n'ați iubit încă, nu veți înțelege ce înseamnă a plânge de dragul și dorul cuiva. —

„Nu mă iubește“ — cugeta ea și plângea mereu, până ce oboșită adormi.

Somnul i-a fost întretesut cu aiurări și tresărări. Suspina adesea ca un copil certat ce-a adormit plângend. „Nu mă iubește!“ șopti ea prin somn, tocmai când mama ei intră în odaie...

(Va urma.)

S. V. Velțian.

„Vine vlădica!..“

— Comedie în 3 acte.

de: **Antoni Popp.**

Actul III.

(O sală de așteptare cl. III în gara din Lăzurenii.)

SCENA I.

Șeful stațiunii: Azi dară o să ved și eu pe episcopul românilor. Cum îl așteaptă toți cu gura căscată. Încă 25 minute numai și-i aci trenul. Auzi-i cum strigă: vine Vlădica. (De afară se aude o voce: vine Vlădica.) Ce-aș mai ride să nu sosască cu trenul de azi! Una ca asta ușor se poate întâmpla, un episcop e domn mare puțin să va recii și-i pace să vină în Lăzurenii la vizitație canonică (Cătră un servitor.) Ianoș!

Ianoș: Pofțiți d-le șef.

Șeful: Deschide ușile ca să intre pasagerii și Lăzurenii cari așteaptă pe Vlădica. (Iese Ianoș deschide cele trei uși: pe ușa deia stînga intră judele, subjudele, perceptorul, juratul, jidanul Lipitoare și mai mulți țărani, între cari femei și copii.)

SCENA II.

Judele: (Scărpinându-se în cap, cătră Lipitoare.) Mei lîg, de-oi ajunge de rușine să ști că-ți smulg perciunii și barba.

Îlîg Lipitoare: Ce vrea dumita domnule jude cu mine, eu spus la d-ta, că îți-oi șopti pe din napoi și d-ta vei spune așa și nu fi pic de rușine.

Judele: Așa să fie, dar griji îmi șoptește respicat, ca să te înțeleg.

Lipitoare: Eu șopti cuin fi mai bine.

SCENA III.

Un pasager țeran: (Intră.) Bună vremea.

Judele: Mulțămim D-tale.

Pasagerul: Dat-au biletele?

Judele: Încă nu, până ce va veni trenul de cătră Orade.

Pasagerul: D-Voastra încătrău călătorii.

Judele: Nicăiri, numai până aci am venit. vine Vlădica, și-am venit să-l primim, după cum e obiceiul.

Pasagerul: Dar preotul și învățatorul unde-s?

Judele: Învățator nu avem, iar preotul e la biserică, acolo așteaptă pe Vlădica.

Pasagerul: Slabă treabă în așa comună. La noi când a venit Vlădica deși e un sătuț mic Piscărenii, a avut o primire mai frumoasă ca asta. N'avem ce ne mira de D-voastră, că nu ați avut șeulă în sat de când sunteți, iar fără școală și învățatură să fie satul cât lumea de mare, nimic nu poate ajuge, nimic bun nu poate arăta. Noi în sat avem cor bisericesc compus din plugari, avem banca noastră, consumul nostru reu-niune de temperanță, grănar bisericesc, fond al școalei, școală de peatră, casă parochială și biserică ca la oraș iar oamenii toți știu carte și scrisoare și-s omeni înțelepți, încât și domnii încă recunosc, ba chiar și Vlădica ni-a laudat când a fost la noi. Faceți tare rău, că nu vă țineți dascăl. Fără școală veti rămânea prea departe de alte sate; până ce va veni vremea de vor arăta cu degetul după Lăzureni, ca și când ați fi din ceva țară sălbatică.

Un bătrân dintre țerani: Ai drept om de omenie. ci aici la noi oamenii nu se pot înțelege la nici un lucru de treabă mai bună. Vezi judele e feciorul meu, și aci în față îi spun, că numai el e pricina că în sat n'avem școală. El aseulta de jidan, și nu de preotul și învățatorul, cari ne vreau binele.

Judele: Ne dau sfaturi pentru plată.

Bătrânul: Nici străjerii dela mormintul lui Christos n'au străjuit de geaba, ci și acelora le-a trebuit plată. Preotul și învățatorul din ce să trăiască dacă nu li-a plăti nime? Nu-s datori să slujască în cinste; un sat poate ținea doi oameni dar doi oameni nu pot sluji în cinste un sat.

Pasagerul: Așa-i; așa bade, ai drept. Jidanului așa-i place, să nu aveți școală, să rămâneți în prostie

Itig Lipitoare: (se uită la orologiu.) Mei oameni, stați în picioare, că îndată va sosi trenul și când vieda pî Vlădica, zice toți la el: trăiască Vlădica!

Perceptorul: N'a fi bine mai Itig; părintele nostru

ni-a zis ieri, că așa să zicem: Trăiască Prea sfinția sa bunul nostru Vlădica.

Itig Lipitoare: Bun este Iehova și nu Vlădica vost, el nu da la noi pita și ce trebă la noi.

Un jurat: Mai bunu-i ea tine, că tu și alaltăieri vinduși casele a lor trei oameni, călea-te-ar cel cu foc în gura.

Itig Lipitoare: Calce pe tine eu, di vină, dacă beut di rachiul meu cel fain, de ce nu plătit la mine? Dacă nu plăti voi nici nnu, din ce trăi eu, Rifehili meu, și Șmila, și Șlaimi și Revecu meu?

Pasagerul: Să nu treacă la d-ta în crișmă nici un eiocan de rachiu mai mult și tot ai avea din ce trăi. Te-ai umplut ca stupul.

Subjudele: E plin ca lipitoarea, care nu mai poate suge.

Perceptorul: A supt toată măduva din noi.

O femeie: Ni-a adus la sapă de lemn.

Un flăcău: O samă dintre noi putem lua straița în grumazi.

Bătrânul: Așa vă trebuie, că ascultati de el și nu de domnul parinte, care ve vrea binele. Lăsați-ve și de aci încolo fără școală să vedeți la ce-ți ajunge.

Perceptorul: Bine oameni și sătenii noștri, că numai domnia-sa nu-i dela noi, dar nu face nimică, că pentru aceea putem vorbi; n'ar trebui să ne lăsăm de ris și de batjocură înaintea altor sate și înaintea străinilor. Nici 5 coroane nu se vine la un număr, și noi de bicisnici ce suntem nu vrem să ne ținem dascăl. Eu să fiu jude așa face altcum, așa aseulta de preotul, că tot cel ce e învățat mai multe știe ca unul dintre noi.

Itig Lipitoare: Pe 5 coroane ce tu da la daschele pintrică voi tot proști fi, mai bine bea la mine în crișmă 10 litre de rachiu de cel fain, ala face sânge cu voi, la prost nu trebe învățatură; cel prost fie prost cum și tata lui fost.

Subjudele: Așa ai vrea d-ta, să ne poți suge cum ti-a plăcea; dar dacă ar ști copiii noștri cât de cât o leacă de carte și scrisoare, n'ai putea să mai faci eu noi ca până aci, iar eu ei nici cum, ci dela o vreme ni-ai părăsi satul.

Itig Lipitoare: Mar iute merge voi din satu vostru ca eu. Eu bogat, voi mai toți cerșitori.

Perceptorul: Anzicăți oameni? Asta-i bună de noi. Așa ne trebuie. O venitură din Galiția care când a venit la noi, mă rog de iertare, a venit cu murdărie în barbă și perețimi, să ne zică pentru că l'am primit între noi, cerșitori și că ne-om părăsi satul? La asta ne-am așteptat noi dela el?

Itig Lipitoare: Eu spune la voi dreptatea și voi vreți si sparge la mine capele mio.

Un flăcău: Spargă-l tunul.

Perceptorul: Ba ci tu te-ai prea încrezut acum că,

noi mai ales de când domnia sa jude prea te-am lăsat să-ți crească coarneau, și acum când vedem că e reu de reu, să nu ne poți împunge cu ele, trebuie să ți-le rupem.

Itic Lipitoare: Mei oameni, fiți la mine martori, că receptorul din Lăzurenii zis, că rupe, sfarmă și omori pe mine și balabusta mio, pe Șmila, Șlaimii și Ritehi mio, și prinde casa mio, care asigurat pe 50000 cor. ca eu da pe el în proces, și să învețe a-mi vorbi altă dată cu un domn de omenie cum este la mine.

Un flăcău: Nu minți, că-ți pun căluș în gură.
(Se aude fluieratul trenului care sosește înaintea gareii.)

O femeie: Vine Vlădica!...

Receptorul: Aci-i acuma.

Juratul: Oare ce are pe cap!

Judele: Itic cum se începe?

Toți: (strigă.) Trăiască Prea Sfinția sa bunul nostru Vlădică.

Judele: (privind spre ușa de a dreapta.) Înalt Prea Sfințite, Ilustrisime d-le episcopi, Prea bunule Părinte! Noi... noi... cari am venit... din comuna, comuna noastră... (cătră Itic.) Itic, șoptește-mi mai bine că-ți trag un pumn peste gură, de te vei cugeta în barca lui Noe... să-ți prezentăm omagiile, cu cari îți datorim... datorim, ne simțim păliți, vreau să zic fericiți (Cătră Itic.) Griji că-ți suflu nasul... împlinindu-ni-se cel mai ferbinte dor, dorul de a primi și a vedea între noi pe prea bunul nostru părinte, pe Ilustritatea Ta, care ești capul cel mare al dieceșii, din care face parte și comuna noastră Lăzurenii, antistia căreia cu umilință se închină Prea Sfinției Tale. (Judele se închină și suflă cu greu.)

Toți: Trăiască Prea sfinția sa bunul nostru Vlădică!

O femeie: (îmbulzindu-se.) Care-i Vlădicul să-l ved și eu?

Un flăcău: Nu te împunge mătușă, că îndată li-i vedea.

Un copil: Așa-i pare că are o coșniță de stup pe cap.

SCENA I'

(Achim nebunul intră înăuntru, după el sergentul dela poliție; Șofron, Peptos, Rânzos și Cimpoș. Șofron, Peptos Cimpoș și Rânzos rid cu hohot.)

Achim nebunul: (cu rucea în mână, pe cap un comănae de hârtie colorată în virf cu cruce, i binecuvântă pe toți și le zice.)

Dumnezeu vă blagoslovească și pe toți vă facă iască. (Cătră Itic Lipitoare.) Iar pe tine perciunate Sfințitul de sus de te-ar bate, lată așa și iară așa, să vezi cum bate crucea (ți lovește cu crucea în cap.)

Itic: (fuge sberând) ai vai mamele mele, vai de capetele mele, că spart Vlădichi pe ele.

Receptorul: (cătră Jude.) Acesta e Achim nebunul pëcurarul nostru de acum trei ani.

Judele: Așa-mi pare și mie.

Subjudele: Ce mai Vlădic și aceasta să fi știut n'ăși fi venit înaintea lui.

Judele: Bine că n'a venit Vlădica, măcar nu m'am făcut de rușine înaintea lui. Las că avea-vom noi de acum înainte școală în sat... Să mergem oameni la învățătorul să-l rugăm să ne ierte și să ne înceapă școală iarăși, că i-om da plata.

Toți: Bine a fi. Așa să face-n.

Crîșmarul: (grăbind.) Oamenilor, domnul părinte a zis să nu așteptați pe Vlădica, că acum a căpătat o telegramă în care îi face eunosent că s'a îmbolnăvit și nu poate veni.

Judele: Dumnezeu sfințitul îl vindece. Că n'a venit acum, tare bine a făcut. Vom ști noi altă dată cum să-l așteptăm.

Sergentul: Mă rog nu-i între D-voastră judele satului?

Judele: Aci-s; eu sunt.

Sergentul: Pe nebunul acesta l'am adus dela noi din oraș; ți-l dau în samă, și voi ve îngrijiți de el să nu iasă atară din sat, ori îl duceți în casa nebunilor.

Achim nebunul: Să plecăm la mănăstire, dracu de voi aibă știre.

Judele: (cătră subjude.) Duceți-l la casa satului; închideți-l într'o odaie, dați-i să mănânce și-i faceți așternut să se culce dacă va vrea.

Receptorul: Noi oameni, încă ne putem duce care încărău.

Juratul: La Lipitoare.

Receptorul: Eu pe cinștea mea vă spun că în viața mea nu mai intru în crîșna lui.

Judele: Nici eu.

Toți: Nici noi.

Bătrânul: Să mergem la domnul părinte, să ne inseriem de membri ai reuniunii de temperanță.

Judele: Să mergem. ei mai întâiu să ne ducem la domnul învățător să-l rugăm de iertare, că prea greu l'am supărat și să ne rugăm și la domnul părinte, ca să ne ierte, că de azi înainte vom fi alți oameni.

Juratul: Ar fi vremea că, și satul nostru să-și înșchimbe fața.

Judele: De-om trăi și-a înșchimba-o. N'om asculta mai mult sfaturile cele rele ale lui Lipitoare.

Toți: Nu, nu, nu.

Un flăcău: Trăiască domnul părinte și domnul învățător.

Toți: Trăiască și îi țină D-zeu, că aceia voese bine satului.

Sergentul: Eu domnule jude merg dară până la casa satului, acolo vă voi aștepta, căci aveți să-mi puneți sigilul comunal pe scrisoare, semn că v'am pre-dat acest om.

Judele: (cătră subjucele.) Du-te înainte cu ei, că îndată ne ducem și noi. (Subjucele, sergentul și Achim nebunul ies, din afară se aud în multe voci: Vine Vlădica!

Judele: (Cătră Peptos și soții lui.) Aproțiați-vă de noi și d-voastre și hai să ne ospătăm dacă ni-ați adus pe Vlădica.

Peptos: N'am știut cuminate că de acesta Vlădică ve va veni, că de știam, nu vineam pe aici.

Sofron: Veți avea măcar timp să ve gătați mai cu cinste pe când va veni Vlădica cel adevărat.

Judele: Ziua de azi a fost de-o mare învățatură pentru noi.

Bătrânul: Pagubă că nu s'a întâmplat asta înainte cu 30 de ani.

Perceptorul: Bine ne-a prins și astăzi; mai bine și cam târziu de cât niciodată.

Judele: Să mergem oameni la școală și să nu întârziem cu începerea înaintării comunei.

Tofi: Să mergem!

(Cortina cade.)

(Fine.)

❖❖ Sonet. ❖❖

*Iluziile'n ceruri me ridică, —
Amorul iarăși de pământ me leagă,
Să sbori? Nu poți când lumea-ți e prea dragă,
Să stai? N'ai vrea, când de noroiu ți e frică.*

*Și lupți mereu așa, viața 'ntreagă,
Visând cai verzi, amor de turturica,
Până ce lumea de visări se strică,
Și crește pe riuri prostia vagă. —*

*Mi s'a urit de-atâta nebunie!
Aș vrea să sbor, să fug din lume-afară,
Ca meteor perdut în vecinicie. —*

*Ori să me stîng în dragoste de-o seară,
Când obosit de-o noapte de orgie,
Mi-e capul greu și inima amară!*

V. E. Moldovan

❖❖ „Ciripitori.“ ❖❖

II.

Dacă dai cu ochii de-o revistă de-a noastră, de un jurnal, rar va fi să au afli în el versuri. — multe versuri și mai de multe-ori — originale. Și drept are d-l Dr. V. Moldovan când afirmă că „ciripiturile de dragoste formează substratul la 99% de poesii, mai bine zis versuri lirice, ce se scriu la noi.“

De. — dragostea este altarul, cărui mai mulți dintre scriitorii aduc jertfa laudei. Dar eu găsesse foarte natural lucrul ăsta. Ce alta poate fi temeiul lirismului însuși, decât dragostea?

Doar eternitatea sentimentului vedește clar rostul nepuisabil al acestei teme, care, e drept, că „a fost cântată din vechime incoace de o mulțime de poeți geniali,“ începând cu Anacreon și sfîrșind cu d-l Antoniu Popp dacă vreți. dar e riscat a afirma, aceea-ce d-l Moldovan mai departe susține, că „in direcția asta, abia mai poți spune ceva nou.“

Fiecare scriitor bun sau slab, in mod natural e „nzeztrată mult — puțin cu câteva note originale, răsărite

din propria-i individualitate, ne mai amintind încă și perpetua evoluțiune a diferitelor direcții literare, cari chiar prin faptul statorirei unei noue concepții, la tot casul indică „ceva nou.“

„De dragoste au cântat destul strămoșii,“ — e drept dar că azi e superfluu a mai cânta, „asta mi se pare. că eu n'o aș afirma. In mod nimerit reflectează d-l V. E. M. când zice, că asta e egal cu: „au iubit destul strămoșii, voi nu mai iubiți.“

După cum geniul poporului plămăiește necontentit doine de dragoste, tot astfel și scriitorii, acești tâlcători mai înalți. sunt in mod natural aplicați a cânta acest sentiment etern.

Dar după cât eu observ d-l Dr. V. Moldovan nu împotriva acestui adevăr psihologic cuvintează, căci atunci nu s'ar folosi — după părerea mea — de cuvîntul „ciripire.“ — fătul unei fine și drăguțe ironii.

Eu cuvîntul acesta l-aș aplica, — dacă e tocmai vorba de poesia lirică, unde măi bine se potrivește — la caracterisarea așa numitelor versuri albe, in cari

dragostea ar fi să fie ideea fundamentală, dar cari sunt numai depănături de vorbe, versuri, cari își justifică rostul numai prin bunăvoința culegătorului, care le așează în strofe de patru rinduri.

La aceste, cred eu, că aplică d-l Moldovan termenul: „ciripire.“

Astfel, negeneralisând definiția asupra întregii lire, neadmitând, că cu Heine și Eminescu s'a isprăvit tot ce se poate spune despre dragoste, primese și eu termenul „ciripire,“ și zimbând botez de ciripitori, pe toți cari înoadă itele sutelor de versuri pipernicite, din cari pare a strănuta dragostea, „amorul,“ al cărui oeroticor ar fi vrednic să fie pus sub o binevoitoare curatelă.

Astfel de „ciripituri“ e drept sunt cu sutele la noi. Astfel de mlădioșenii ale sentimentului, încurcate și naive în răsvrătirea lor, ca visul unei fecioare de patru-sprezece ani, (când adoarme cu coatele razimate de filele primului roman, „tomul VI.“) astfel de cântece, al căror glas laș putea asămăna cu al vioarei, când arcul e uns cu săpun, — se scriu multe la noi. Și sunt de multe-ori mobilizate aceste versuri pe peana cutărui om cinstit de altfel și chiar „serios.“

Multe, multe pilde aș putea aduce, dar dați-mi voie să mi fie frică; cu prea mulți oameni de omenie, m'aș face de ură, de nu m'ar uita cătă-i hău!

Acestora le zic eu „ciripitori,“ dar nu mă taie capul pentru aceea să eliminez sërmana dragoste din actualul dosar al sentimentelor poetice.

Infiorătoarea mulțime a acestor produse „literare,“ trăsărite din cutare șugubeteenie ca din topor, stoarsă din teascul unor minți tândaloasă și flecarnice, umple de multe ori coloanele gazetelor noastre și a contribuit cred eu, foarte mult întru vulgarisarea prestigiului literar la noi.

La noi par atât de ieftine frunzele de dafin, atât de fără lăcat ușile redacțiilor noastre, încât în mod natural trezesc desinteres și ridicare din umeri, față de literatură, de artă. Prea minimală pare distanța între spiritul plăsmuitor și între cel ce primește, e cu prea puțin mai cu minte cel ce vorbește, ca cel ce tace, încât acesta vrënd nevrënd nu-l poate asculta până la sfârșit, și-l intrerupe ori se duce în mila Domnului.

Admit: să se pretindă o mai temeinică cultură literară celor ce bat la ușile redacțiilor noastre. În chipul acesta s'ar da și o pustă satisfacție morală, oamenilor mai cu cap cari scriu, s'ar ridica cu timpul la valoarea cuvenită prestigiul literar și s'ar sugruma și acea încredere încăpăținată a „scriitorilor,“ cari ajung la triumf în fel așa ieftin.

Mi-se pare, că accentuasem, că voiu fi sincer. Bine, să fiu. Poate veți fi băgat de samă, că am mai scris și eu câte ceva. Uite mie de multe ori mi-e greu, să trec cu ochii peste multe lucruri, sub cari mi-am

iscălit numele în trecut, pentru-că sunt conșins că nu ating acel nivel, care ar fi, — după actuala-'mi pricepere, — să se pretindă dela cutare prestațiune literară, menită de a figura în coloanele revistei cu pretenții literare. (Și peste ani, de se va mai putea să fiu sincer și atunci mă voiu gândi cam în așa fel și despre câte ceva, ce astăzi scriu.)

E clar deci, că această ieftinătate a gloriei literare, care împărțește multor nechemăți un fel de bilet liber parcurs pe cariera literară, talentelor tinere ori le rupe capul, ori opăcindu-le între barierele comodității, le ține într'o continuă stagnare. Astfel e regula, — cu escepțiile-î naturale, — justificate în mod psihologic.

Dar, vor ofta dureros redactorii, dragă prietene, cum numele Domnului să se umple coloanele! (E drept, că întrebarea asta e specific românească, infiorător de românească, dar tocmai de aceea o primesc și răspund.) Și vor cuvinta poate și mai departe zicându-mi, nime nu e căt bați în palme „literat,“ om cuminte: întâiu mui puțin, mai cu țirăita — trebuie încurajat băiatul și apoi cu timpul...

Da, amândouă sunt drepte, dar pot fi înlăturate. Cheștiunea „umplăturii“ coloanelor (nu sarnalelor!) când e vorba de literatură, (de politică ar fi mai cu cale să vorbim aci, cred, dar nu mă amestec,) se poate rezolva: în loc de a se publica leghioane de vorbe chioare, cari au meritul de a fi „originale“ să se facă reproduceri din autorii noștri de omenie. Acest metod ar fi poate și mai practic, dar la tot cazul mai folositor. De ce nu sevirșese jurnalele noastre acest act cuminte?

Atât de buni cunoscători ai mediului sunt gazetarii noștri, ca să știe, că publicul nostru în mai mare parte nu ține scrierile clasicilor noștri în chiotoarea grinzii. Unde mai pui și traducerile făcute cinstit și cuminte?

Căt pentru a doua e drept, că nimenea nu apare deodată isprăvit în tot chipul, cum a sărit Minerva din capul lui Jupiter, dar uite multe din câte apar la noi nu par a fi inzestrate nici cu cea mai stringheră rămășiță din smaltul producțiilor adevărat literare, căt pentru încurajare, binevoitoare, sfaturi etc... fiecare jurnal și revistă își are chemata rubrică: Posta Redacției, care mi-se pare cu totul prea neglijată la noi, cărei i-s'ar putea da o cu mult mai mare importanță, cum foarte nimerit observă prietenul Simin într'un foileton de al seu („Posta Redacției.“ „Unirea“ a. c.)

Posta Redacției să fie locul unde redactorul cu zimbet maiorean și voitor de bine să încurajeze, să dea sfaturi și când să cere să facă spirit, să zefflemiseze câte-o porodită embrionară.

Acestea sunt cele mai actuale probleme ale unei creșteri și mișcări literare, care abia începe a îmuguri. În chipul amintit le cred eu mai norocos deslegate și ducătoare la țintă.

Astfel înțeleg eu „ciripirea“ și o condamn.
Să-i împărțim așa pe scriitori (și sciitoare!)

- a) cântăreți;
- b) ciripitori.

Din popoarele paserilor la categoria primă aș numera, după cât eu știu de pildă: priveghitoarea, merla, — la a doua: pițigoii și vrăbiorul.

(O clarificare: Nu vrea să fie această pildă a mea un act de curtoasie față de „ciripitoare,” când la întâia categorie aduc două exemple de genul feminin și la a doua pun pe masculinii: pițigoii și vrăbiorul. E o nevinovată incurcătură.)

Ciripitori deci: toți cari nu știu cânta.

Ciripitorii să tacă, te enervează.

Așadar: ciripire: nu e ironică caracterizare a tot ce va să zică poezie lirică, vers de dragoste.

A indica scriitorilor, că anume ce să scrie e riscat; a declara categoric, că „în direcția cutare abia mai poți spune ceva nou,” e — greșit.

E drept, că d-l Stefan O. Iosif în volumul „Patriarcale,” bine primit și destul de bine apreciat nu „ciripește” a dragoste, dar acest fapt în sine la nici un cas

nu ni-l prezintă mai „dragut” ca pe un cântăreț al dragostei de acelaș talent.

Fiecare scrie după cum îl taie capul, (să zicem așa!) numai din „necesitate” să nu scrie, cel-ce în felul acesta scrie — cum d-l Moldovan observă — sunt sigur, călăuzit tot de această „necesitate,” „se încearcă și în genul epic sau dramatic.”

E vorba aici de genul acestei curioase — — — „necesități.”

Deci nu dragostei să-i dăm consilium abeundi din societatea altor sentimente, nu lira să o spânzurăm de cuiu, ci să înlăturăm „pricinile ciripirii.”

Causele eterne amintite fragmentar în articolul trecut, cari își au motivele, așa zicând sociale, și cele interne — cum le-am zice, — cari depind dela conducătorii revistelor și jurnalelor noastre.

D-l Dr. V. Moldovan a scos în relief o foarte actuală problemă, care reclamă între altele și o deosebită sinceritate, întru clarificarea pricinii și desnodământului.

(Asta justifică și felul scrisii mele.)

N'ar fi fără folos, ca să mai tălcuiască și alții acest drăguț cuvânt: a ciripi, ciripire...¹

Octavian.

Anchetă cu cetitorii.

Onorabili noștri cetitori își vor aduce aminte de o anchetă, ce am avut de gând să facem cu cetitorii, pentru a-le afla părerea într-o chestiune de redactare a revistei pe viitor. Am tot așteptat multă vreme, până acum ce putem să facem cunoscut rezultatul acestei anchete.

Și când ne punem să aducem la cunoștința cetitorilor acest rezultat, ne vine în minte o vorbă foarte nimerită a cunoscutului și bine apreciatului nostru foiletonist Sorcovă într-o foiță intitulată „Pagini contemporane” (publicată în „Drapelul.”) unde fiind vorba despre numărul răspunsurilor sosite la apelul însuflețirilor de a înființa o tovărășie pentru valorisarea lapte-lui, Sorcovă zice, că oamenii noștri la astfel de apeluri răspund cu „acum mai duceți-vă și dracului.”

Când numărăm răspunsurile sosite dela cetitorii noștri la ancheta noastră, ne vine a crede, că cetitorii noștri încă ne-au răspuns în gândul lor cu euosec itele vorbe scoase de Sorcovă cel plin de spirit drept caracteristică a felului de gândire a publicului nostru.

Dar să dăm seamă cu conștiințiositate. Nu ne face greutate să publicăm în întreg cuprinsul răspunsurile primite. Cerem seuse pentru indiscrețiune. Iată-le în ordinea sosirei:

I.

„Dupăce am cetit „ancheta” imi iau și eu libertatea să-ți scriu câteva cuvinte. Părerea mea e. că Revista ar trebui să fie cam așa redactată, cum e în limba maghiară „Uj Idök” red. de dep. Herczeg Ferencz.

În locul prim de regulă publică câte o novelă mai lungă de scriitor național, apoi în locul al doilea una de știință, una mai modernă, sau sentimentală și una mai poporală, apoi poezii, iar la fine o novelă mai lungă de câte un scriitor renumit străin (Gorky, Quida, Ossip Schelin etc.) știri, noutăți și câteva tablouri mai actuale.

Olga Dorina Porușiu.

II.

„De oarece sunteți atât de buni de faceți întrebare la dorința cetitorilor „Rev. Il.” imi iau libertatea a-mi da părerea, dorind: alt material literar

Maria Vermeșian

III.

Ca abonament al Revistei imi iau permisiune a-mi da și eu părerea față de anchetă.

Abia scăpat dela moarte... Slăbit atât de rău încât abia pot lua peana la mână, în urma unui morbgreu de plămâni și chiar spiritualminte slăbit; totuși cred că cine cetește Revista, acela o face din cauza că iubește literatura, iar cel ce ar voi să fie în curent cu: „Cronica” zilei, acela o află și pe lângă Revista poate abona și „Gazeta Transilvaniei” sau „Tribuna” etc. Chiar și eu care așa zicând sunt un calic, aș abona o foae politică românească însă legile militare nu permit

¹ Am reprodus și noi acest echou la discuția pornită din Revista noastră [Red.]

așa ceva. De aceea am și avut anul trecut Revista pe adresă străină și se vede că de aceea nu primesc 2 Nri. ce mi lipsese.

Nicolau Stîngu.

IV.

„Dorese mai mult material literar.“

Valeria I. Russu.

V.

„Dorese alt material literar.“

Mărioara Drimba.

VI.

„Rog alt material literar.“

Silviu Coruțiu

VII.

La „ancheta“ D-voastre din Nr. 2' vă răspund că mă alătur la aceia, cari doresc *cronică mare*. Pecat de formatul „Rev. II.“ dela începutul apariției sale. In cât pe viitor mai bucuos aş solvi 12 cor. de cât abonamentul de acum. Face și o decorație pentru ori ce bibliotecă.“

Ioachim Muntean.

VIII.

„Modesta mea părere cu privire la aceea, că ce material să se publice în Revista... e“ „Material literar mai mult, cronică mai puțină.“

Iacob Marga.

Din peste 2000 de cetitori ne-au răspuns opt. Majoritatea e contra croniceii mari.

Concluziuni nu facem.

C R O N I C A.

Opere complete de Mihail Eminescu. În editura institutului „Minerva“ din București va apărea o ediție critică completă a operelor nemuritorului poet Cu aranjarea acestei ediții pe baza manuscriselor poetului s'au angajat d-nii *Nerra Hodoș, Alex. Radulescu și Ilarie Chendi*. Volumul prim din această ediție va cuprinde numai literatură populară. Eminescu era un pasionat iubitor al poeziei populare, a colectat o multime de poezii populare mai ales din Ardeal și Bănat. A scris apoi imitațiuni bine reușite. Toate aceste împreună cu câteva povesti inedite publicate la un loc, vor dovedi isvoarele de inspirație, cum și bazele pe care și-a clădit poetul limba. — Celelalte volume, vre-o două vor cuprinde poeziile inedite, variantele, fragmentele dramatice și poate și puțină proză inedită.

Din versurile inedite publicăm și noi două pe pagina primă a acestui număr.

Cărți nouă: *Cursele diavolului* narațiuni din viața poporului de *Ioan Bochiș* preot român și *Periculoși pentru stat* narațiune populară instructivă de Bolanden traducere de *Ioan Bochiș*. Au apărut în *Gherla* la tipografia diecesană. Prețul la prima 1 cor. 20 bani, la a doua 50 bani, se află de vânzare la autor în *Kolozs-Borsa*. Venitul curat e destinat pentru întregirea speselor de susținere a școlii conf. române din Borșa. — Amândouă cărțile sunt foarte potrivite mai ales pentru bibliotecile populare, oferă o lectură bună și morală pentru popor. Le recomandăm în atențiunea cetitorilor noștri. Recenziune vom face în numărul viitor.

Fondurile districtului Năseud școlastice și de stipendii și-au ținut adunarea generală ordinară în 20 Martie în Năseud. Președinte: Gerasin Domide, secretar Dr. N. Simonu. Dintre obiectele dela ordinea zilei amintim, că s'a luat la cunoștință réscriptul ministrului școlilor, prin care a aprobat alegerea d-lui G. Domide de președinte al adunării generale și al comisiunii administratoare, s'a ales membru în comisiunea administratoare d-l Iosif Lucchi, s'a primit regulamentul pentru încassarea didactului la gimnasiu. Obiectul principal

a fost revisuirea socotelelor de pe anul 1901. Din acestea scoatem următoarele cifre: Venitele fondului școlastic au fost de 255.422 K. venitele fondului de stipendii de 41.409 K. S'au cheltuit din fondul școlastic cu administrația 8216 K. cu susținerea gimnasiului din Năseud 43.965 K. cu susținerea a lor 3 școale elementare 20.963 K. s'au plătit pensii și taxe de pensii 18.916 K. interese după împrumuturi 3486 K. asigurări și imosite 3625 K. spese extraordinare 156.154 K. S'au cheltuit din fondul de stipendii: contribuție la spesele de administrație silvanală 2503 K. spese de administrație 2324 K. imosite și asigurări 2287 K. tangență pentru internat 2400 K. stipendii și ajutoare 14.904 K. tangență de pensie 192 K. spese extraordinare 16.177 K.

„**Bistrițiana**“ institut de credit și economii și-a ținut a 15-a adunare generală în 20 Martie n. Din 400 de acțiuni au fost reprezentate 225. President Dr. Al. Popu, notar George Curtean secretariul institutului, verificatori ai procesului verbal Dr. G. Linul și Dr. G. Tripon. Adunarea generală a decurs în cea mai bună ordine și bună înțelegere. S'a statorit bilanțul anului 1901 în proiectul prezentat de direcțiune și recomandat de comitetul de supraveghiere, primindu-se întru toate propunerile direcțiunei. La desbaterea raportului general s'a cerut ca pe viitor din profitul anual să se destineze o cuotă mai mare spre scopuri filantropice și s'a accentuat reformarea dispozițiilor statutare despre comitetul de supraveghiere cum și foitul că la adunarea generală în viitor vor participa în număr complet membrii acestui comitet. La discuție au luat parte dl. Ciril Deac. Dr. Leon Scridon. Dr. G. Tripon, I. Marginean și Dr. V. Onișor. Membru în direcțiune în locul vacant a fost ales dl. Dr. Scridon. Din raportul general de pe 1901 scoatem următoarele date: Capitalul social e 80.000 K. în 400 acțiuni a 200 K. în mâna a lor 68 acționari. Fondul general de rezervă e de 80.000 K. interesele acestui fond intră în cassa institutului. Fondul special de rezervă e de 19.466 K. Fon-

dul de pensiuine e de 24.671 K. Fondul pentru scopuri filantropice și culturale e de 1954 K. Profitul curat realizat în 1901 e de 16.011 K. Acest profit s'a distribuit: 8000 K. dividenda acționarilor 10%, 3500 K. fondului special de rezervă, 3051 K. fondului de pensiuine, numai 900 K. pentru scopuri filantropice și culturale, din care 400 K. s'au împărțit la petenții pentru ajutoare, iar 500 K. la fondul pentru scopuri filantropice, 500 K. ajutor funcționarilor definitivi în părți egale, iar 60 K. soției fostului econom al institutului. La propunerea d-lui Dr. Victor Onișor s'au votat 100 K. pentru bibliotecile populare ce se vor înființa de despărțământul Bistrița al Asociațiunii.

† **Iosif Goldiș** episcop în Arad a repausat în 5. I. c. n. Averea de 70.000 K. a lăsat-o spre scopuri culturale.

Concert Vladaia în Bistrița. D-na Irina de Vladaia primadonă la opera din București a dat ieri Duminică în 13 Apr. n. un concert cu bunăvoința d-șoarei Frieda Gross și cu concursul d-lui Gr. Savu, artist dramatic. D-na de Vladaia a cântat Balada și aria bijuteriilor din opera „Faust” de Gounod, Arie indiană din opera „D'aș fi rege” de Adam. Cântec țigănesc din „Voivodul țiganilor” de Strauss, Cavatina din „Traviata” de Verdi, Habanera din opera „Carmen” de Bizet, Boléro espagnol de Lecocq (aceste 2 din urmă în costum spaniol), După fragi și după mure de Paraschiv și Doina Olteanului (compoziție proprie.) D-șoara Frieda Gross a cântat Rapsodia lui Liszt și a făcut acompaniamentul la piano. Dl Savu a declamat versuri de Eminescu, Coșbuc și Speranția. — Concertul a fost foarte bine reușit. Un public distins din loc și împrejurime a participat, în mare parte streini. După concert a fost o veselă intrinire românească la „Regele Ungariei.” Artista își continuă turneul și în cealaltă orășe cu lume românească dela noi.

Soldații noștri. Regimentul de infanterie nr. 63, care de la înființare a fost staționat în Bistrița în 3 Aprilie n. a plecat la Plevlje în Novibazar. orașul Bistrița încă în 23 Martie n. a dat în onoarea ofițerilor regimentului un banchet, la care au participat la 300 persoane. Din partea Românilor au ridicat toaste d-nii Gerasim Domide și Dr. G. Tripou. Plecarea regimentul a făcut multe scene dureroase mai ales în ziua plecării, când cele 2 batalioane ce au plecat, în echipament de câmp s'au grupat în piața orașului Bistrița, iar muzica a cântat 2 frumoase rugăciuni, prezent fiind un mare public bistrițian din toate clasele societății. După isprăvirea rugăciunilor s'a auzit obiceiul „marș” către teara aceea așa de depărtată, muzica a intonat marșul „suveneri de Ardeal,” iar trupa însoțită de întreg publicul prezent a plecat către gară. Ochii multor ofițeri și feciori erau plini de lacrimi, mulți erau copleșiți de gândul, că-eine știe dacă-se vor mai rentoarce. Nu mai puțin mângâiați au rămas cei de acasă, cari au însoțit cu gândul lor pe fii, frații și rudeniile cari s'au depărtat. Un batalion a plecat din Oraștie.

Szám 20 — 1902

tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A tekei kir. járásbíróság mint tlkvi. hatóság közzéteszi, hogy „Bistritiana” takarékpénztár végrehajtatonak

Petrisor luon s társai végrehajtást szenvedő elleni 348 kor. tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyben a (Kolozsvári kir. törvényszék) tekei kir. járásbíróság területén levő:

I. a szokoli 75 sz. tjkvben A 1 2, 3, 8, 9, 10, rsz. 450, 656, 1634, 1691, 1692, 1717 krszámu ingatlanra. 210 korona;

II. a szokoli 73 sz. tjkvben A 1 1, 3, rsz. 1038 és 1576, krszámu kaszálóra 31 korona;

III. a szokoli 67 sz. tjkvben A 1 1, rsz. 111, 112, 113, 114 hrszámu faház ingatlanra 700 korona;

IV. a szokoli 67 sz. tjkvben A 1 2, 5, 9, 10, 13, 14, rsz. 578, 754, 1355, 1383, 1513, 1616, krszámu szántó ingatlanra 232 korona;

V. a szokoli 66 sz. tjkvben A + 1, rsz. 1807, hrszámu ingatlanra 27 korona;

VI. a szokoli 199 sz. tjkvben A + 1 rsz. 1046, hrsz. ingatlanra 18 korona;

VII. a szokoli 227 sz. tjkvben A + 1. rsz. 1012, hrszámu ingatlanra 18 korona;

mint ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1902 évi április hó 30-ik napján** d. e. 10 órakor Mező Szokol községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok fennirt becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881 LX. t-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadék képes értékpapirban a kiküldötti kezéhez letenni, avagy 1882 LX. tcz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíróság mint tlkvi hatóság.

Teke 1902 évi február hó 4-én.

Szikszai Gyula sk.

kir. albiró.

POSTA REDACȚIUNEI.

I. P. A., Vē respectăm sentimentele exprimate în poesia „Înzădar...!”- dacă sunt sincere, dar nu o putem publica. Asemenea unei poezii „Am văzut” E din cale afară regretabil, că poezii cari ne trimit versuri, nu știu de multe ori serie ortograficește.

Veronica din Sălăgiu. Am citit cu cea mai mare atenție și bunăvoință versurile trimise. Deși sunt frumoase sentimentele exprimate, dar cu să iasă din sentimentele puse în versuri și poezii bine, se cer o multime de condiții: idei, ritm, rimă, limbă bună românească etc. Ne pare rău, că nu putem să publicăm decât două. Prietenii, ni se pare că nu sunt totdeauna sinceri și mai ales față cu femeile - poete sunt cu considerații. „Revista” de acum e foarte riguroasă și cât se poate mai bine nu publică versuri decât să publice versuri rele. Mai bi e încercați cu prosa.

Onorații cetitori, cari sunt în restanță cu abonamentul, sunt rugați să-l trimeată fără amânare.